

Pakao predaje svoje mrtve

“Mrtav bijah, a evo živim u vijeke vjekova te imam ključe Smrti i Podzemlja.”

— *Otkrivenje 1: 18*

U ZEMLJI IZRAELA, prije gotovo dvije tisuće godina, dogodio se najdramatičniji događaj svih vremena, ali tada se za to znali rijetki osim nekoliko sljedbenika Isusa iz Nazareta. Njihov

Gospodin i Učitelj, razapet od strane njegovih neprijatelja manje od tri dana prije, bio je božanskom moći podignut iz mrtvih. Sada smo ponovno došli u doba godine kada će se obilježavati ovo najveće od svih čuda. Mnogi će barem nakratko razmišljati o ovom pokazivanju silne Božanske moći.

Doista, Isusovo uskrsnuće bilo je čudo, na kojem počiva jedan od velikih kamena temeljaca kršćanske vjere i nade! Silna moć Stvoritelja svemira korištena je u vraćanju života onome tko je dobrovoljno umro za grijehu ljudi, kako bi oni mogli živjeti. Činjenica da je Isus uskrsnuo od mrtvih daje nam pouzdanje da će svako Božje obećanje biti ispunjeno. Uvjerava nas da možemo proučavati njegovu Riječ i planirati u vjeri, vjerujući da ništa što je obećao nije preteško za ispunjenje putem božanske moći.

Svijet je danas pun kaosa i patnje, a ljudi se boje da će sutra biti još gore. Glavni razlog tome je nesposobnost ljudske mudrosti i moći da se nosi s problemima koje su stvorili grijeh i sebičnost. Mnoge zemlje svijeta boje se agresivnih planova drugih zemalja, a jedino sredstvo zaštite poznato čovjeku je obrambeni zid naoružanja. Međutim, uspjeh Božjeg plana za spas čovječanstva od posljedica vlastitog grijeha zajamčen je božanskom moći. To je ista moć koju je Stvoritelj pokazao uskrisivši Isusa Krista iz mrtvih.

U propovijedi na Marsovom brdu apostola Pavao objavljuje da je Bog dao jamstvo svim ljudima za budući dan pravednosti uskrisivši Isusa od mrtvih. (Djela apostolska 17: 31) Njegovo uskrsnuće dokazalo je da je Bog bio zadovoljan Isusovom žrtvenom službom, a također je potvrđilo da je božanska sila obilno sposobna podariti blagoslove života koje pruža Učiteljeva smrt. Ovo je čudo dalje pokazalo da je, uz podršku božanske moći, uskrsli Krist potpuno sposoban uspostaviti kontrolu nad ljudskim odnosima i da će obećanja njegova kraljevstva biti sigurno ispunjena. To znači da možemo pouzdano vjerovati da će u Božje vrijeme biti mir na Zemlji, da će narodi “svoje mačeve prekovati u ralice, a svoja kopљa u radne srpove.” Ovo su neki od mnogih blagoslova koji su obećani, a mi znamo da će “privržena ljubav JAHVE nad vojskama” ispuniti sve njegove dobre nakane.— Mihej 4: 1-4; Izajia 9: 7

NEPOGREŠIVI DOKAZI

Luka nas izvješćuje da se Isus “poslije svoje muke mnogim dokazima pokazao da je živ”. (Djela apostolska 1: 3) Čudo uskrsnuća je stoga sasvim potvrđeno. Čak i nakon što je uskrsli Isus uzašao u blaženstvo i više se nije ukazivao svojim učenicima, razgovarao je s apos-

tolom Ivanom u viziji na otoku Patmosu, pružajući tako još jedan dokaz da je živ. Uistinu, on je to naglasio kada je, riječima našeg uvodnog teksta, objavio: “Ne boj se! Ja sam Prvi i Posljednji, i Živi! Mrtav bijah, a evo živim u vijeke vjekova.”—Otkrivenje 1: 9-18

Milijuni na različite načine povezuju vlastitu nadu u život s čudom Isusova uskrsnuća. “Budući da on živi, i mi ćemo živjeti”, uobičajen je osjećaj među kršćanima koji se izjašnjavaju i vrlo je istinit. Međutim, kako će oni koje je Isus otkupio živjeti, gdje i kada, pitanja su koja obično ostaju bez odgovora. Zasigurno, nema mnogo onih koji su navikli povezivati riječi našeg teksta s vlastitom nadom u život po Kristu, no ipak je to jedna od najsmislenijih izjava u Bibliji koja se odnosi na tu temu.

Isus nije samo objavio Ivanu da je sada “živ u vijeke vjekova”, već i da ima ključeve pakla i smrti. Sve dok Isus nije uskrsnuo od mrtvih, nitko nije imao te ključeve. Svijet je nastavio patiti i umirati, a nijedna ljudska snaga nije mogla učiniti ništa u vezi s tim. “Uđe u svijet grijeh i po grijehu smrt.” (Rimljanima 5: 12) Bila je to pravedna kazna i nije se mogla poništiti, jer je nepromjenjivi Božji zakon da je “plaća za grijeh smrt.”—Rimljanima 6: 23

Dakle, nije bilo rješenja za problem patnje i smrti. Međutim, nakon što je Isus uskrsnuo od mrtvih, bilo je drugačije, jer tada je imao ključeve koji će u određeno vrijeme otključati veliku tamnicu smrti i pakla i oslobođiti njezine zarobljenike. (Izajja 61: 1; Luka 4: 18) Pavao nam pruža misao sličnu ovoj u Rimljanima 14: 9, koja glasi: “Ta Krist zato umrije i oživje da gospodar bude i mrtvima i živima.” “Biti gospodar” podrazumijeva kontrolu ili moć, što je u biti ista misao koju je Isus slikovito prikazao rekavši da ima “ključeve” pakla i smrti.

ISUSOVA DUŠA U PAKLU

Isus povezuje svoju smrt i uskrsnuće s činjenicom da sada ima ključeve pakla i smrti, kao da je svojom smrću osigurao te ključeve. To je istina. Dok je Isus bio mrtav, on je zapravo bio u biblijskom paklu. Na to nam skreće pozornost Psalm 16: 10. Ovo je proročka molitva koja predstavlja Isusa kako izražava svoje uvjerenje da će uskrsnuti od mrtvih, govoreći: "Jer mi nećeš ostaviti dušu u Podzemlju ni dati da pravednik tvoj truleži ugleda." Apostol Petar je na dan Pedesetnice citirao ovo proročanstvo i potvrdio da se ono odnosi na Krista Isusa, koji je doista bio uskrsnuo od mrtvih.—Djela apostolska 2: 25-32

Da bismo cijenili punu dubinu značenja sadržanu u ovom prekrasnom izrazu vjere od strane Učitelja, bitno je uzeti u obzir njegovu uporabu riječi pakao, kako u njegovoj molitvi tako i u našem tekstu, gdje nam Isus govori da sada ima ključeve pakla. U Starom zavjetu pakao je prijevod hebrejske riječi sheol, a u našem tekstu prijevod je grčke riječi hades koja ima isto značenje.

Ova hebrejska riječ sheol jedina koja je u Starom zavjetu prevedena kao pakao, ali se ista riječ prevodi i kao grob i jama. Riječ sheol pojavljuje se ukupno šezdeset pet puta. Trideset jedan put se prevodi kao grob, trideset jedan put kao pakao, a tri puta kao jama. Budući da je ovo bio jedini "pakao" Starog zavjeta, bio je to jedini pakao za koji su drevni Božji sluge znali u razdoblju od nekih četiri tisuće godina.

U stvarnosti, biblijski pakao je jednostavno stanje smrti ili stanje mrtvih. Njegovo je značenje definirano u Propovjedniku 9: 10, koji glasi: "I što god nakaniš učiniti, učini dok možeš, jer nema ni djela, ni umovanja, ni spoznaje, ni mudrosti u podzemlju u koje ideš." Ovo jasno pokazuje da je sheol stanje potpune nesvjestice, što je jedan od razloga zašto i Stari i Novi zavjet često spominju

one koji su umrli kao da spavaju.—5.Mojsijeva. 31: 16; Psalmi 13: 3; Ivan 11: 11-14

U većini slučajeva prevoditelji naše Biblije kralja Jakova, zbog vlastitog pogrešnog razumijevanja, preveli su sheol riječju “grob” kada se govori o pravednoj osobi. Međutim, oni prevode istu hebrejsku riječ kao “pakao” kada se tekst u kojem se pojavljuje odnosi na zlu osobu. Za površne čitatelje Biblije, ovo ostavlja dojam da pravednici i zli kada umru idu na različita mjesta ili u različita stanja. Tradicionalno gledište drži da zli idu u pakao, za koji se—iako ne prema Svetom pismu—vjeruje da je mjesto mučenja, dok pravednici idu u grob.

Međutim, čak ni to nije u potpunosti u skladu s tradicionalnim stajalištem, a to je da pravednici idu u raj. Vjerojatno su se prevoditelji nadali da će učenik, čitajući tekst koji je prikazivao odlazak pravednika u grob, o njemu razmišljati samo kao o tijelu koje nalazi svoje počivalište u smrti, dok je duša ta koja ide u nebo.

Međutim, u Psalmu 16: 10, Isusovom proročanskom izrazu povjerenja da će uskrsnuti od mrtvih, prevoditelji su upotrijebili riječ pakao da prevedu sheol, iako su morali znati da se tekst odnosi na Isusa, Božjeg jedinorođenog Sina. Bio je “svet, nedužan, neokaljan, odijeljen od grešnika”, i stoga nije zaslužio da bude kažnjen u paklu, kako su oni prepostavljali, mučenjem. (Hebrejima 7: 26) Zašto su prevoditelji to učinili? Zašto nisu slijedili svoje običaje i upotrijebili riječ grob, kada se tako jasno mislilo na pravednu osobu?

Odgovor je, vjerujemo, sasvim očit. U tekstu Isus objavljuje da njegova duša neće biti ostavljena u paklu. Oni koji su preveli našu Bibliju kralja Jakova nisu vjerovali da je Isusova duša otišla u grob. Oni zapravo nisu vjerovali da ljudske duše, bile one pravedne ili grešne, idu u grob ili u smrtno stanje, tako da nisu mogli dobro prevesti

tekst na način koji bi otkrio da su gledišta cijelog kršćanstva pogrešna.

Stoga su upotrijebili riječ pakao, iako su morali znati da će se zbog toga neki zapitati zašto je Isus otisao u pakao kad je umro. Bili su u dilemi i odabrali su najbolje rješenje koje su mogli. Uostalom, tradicionalno—ali ne prema Svetom pismu—oni u paklu su živi, a ne mrtvi, pa bi stavljanje Isusove duše u pakao prema njihovom prijevodu značilo da je barem još uvijek živa.

Ne bunimo se posebno protiv riječi pakao kao prijevoda za sheol, jer na kraju krajeva, izvorno značenje ove engleske riječi pakao (hell) je jednostavno “skriveno” ili “prekriveno” stanje. Tek kada je riječ dobila lažno značenje od strane onih koji nisu razumjeli biblijsko učenje o smrti, s njom su se povezale sugestije o vatri i mučenju. Riječ grob, ako o njoj razmišljamo kao o stvarnom mjestu ukopa, također nije dobar prijevod riječi sheol, koja označava “stanje” smrti—a ne mjesto ukopa.

Isusova je duša otisla u stanje smrti. Prorok Izajija izjavljuje da je “izlio svoju dušu na smrt”, i također da će njegova duša biti ponuđena “žrtva za grijeh”. (Izajija 53: 12, 10) Riječ duša, kako se koristi u Bibliji, znači živo biće. Pomisao da Isus izlijeva svoju dušu u smrt jednostavno znači da je položio svoj život. Učinio je to, objašnjava Izajija, kao žrtvu za grijeh.

Neposlušnošću jednog čovjeka “uđe u svijet grijeh”, objašnjava Pavao, “i po grijehu smrt”. (Rimljanima 5: 12) Tako je cijela ljudska rasa, u stvarnosti, isla u biblijski pakao, veliki zatvor smrti. Tamo ne trpe torturu, nego su mrtvi. Biblija ih predstavlja kao da spavaju; prvo, zato što su nesvjesni, a također i zato što će u Božje vrijeme biti vraćeni u život božanskom, čudotvornom silom. Razlog tomu je što je Isus, izlivši svoju dušu u smrt, otkupio Adama i njegov rod od smrti. Zauzeo je mjesto

grešnika u smrti, u sheolu, hadu, biblijskom paklu.—vss. 17-19; 1.Korinćanima 15: 20-22

U našem tekstu, Isus potvrđuje ovo gledište, izjavljujući: "Mrtav bijah, a evo živim." Isus je doista bio mrtav, od vremena kada je na križu uzviknuo: "Svršeno je", sve dok ga Bog nije uskrisio iz mrtvih. (Ivan 19: 30; Matej 28: 5-7) Umro je, dobrovoljno, odričući se u smrti svoje savršene čovječnosti kao otkupnine, ili odgovara-juće cijene, za rod proklet grijehom, i time stekao ključeve—pravo ili autoritet—da otključa brave pakla i smrti.—Matej 20: 28; 1.Timoteju 2: 3-6

U vrlo čudesnom obećanju apostolu Petru, Isus je rekao da pakao—hades—ima vrata. Isus je govorio o izgradnji svoje crkve i rekao da je "vrata paklena" neće nadvladati. (Matej 16: 18) Pavao kasnije objašnjava da crkva, vjerni kršćani sadašnjeg doba, sačinjavaju "tijelo" Kristovo i da Krist nije "jedan ud, nego mnogi". (Efežanima 1: 22, 23; 1.Korinćanima 12: 12, 14) Riječ Krist iz Novog zavjeta odgovara riječi Mesija iz Starog zavjeta. Ono što su Isus i Pavao mislili, dakle, jest da mesijanska obećanja Starog zavjeta moraju čekati ispunjenje dok se cijela crkvena klasa ne upotpuni. Tada, kao što je Učitelj rekao Petru, "vrata pakla" neće nadvladati ispunjenje ovih božanskih obećanja.

Božja obećanja su bila da će, kroz Mesiju, koji, kao što smo vidjeli, uključuje i Crkvu, čovječanstvo dobiti život. Crkva će stoga sudjelovati s Isusom u obećanom djelu blagoslova svih obitelji na zemlji, kao što je izvorno obećano ocu Abrahamu. (1.Mojsijeva 12: 3; 22: 18) Petar objašnjava da ovaj blagoslov uključuje uskršnucu mrtvih. On to opisuje kao uspostavljanje, što znači obnovu, i tvrdi da će doći "vremena uspostave svega", i da je ovo veliko buduće vrijeme blagoslova obećano "na usta svetih proroka svojih [Božjih] odvijeka."—Djela apostolska 3: 20, 21

Ovaj obećani blagoslov sigurno će doći. Iako je svaka generacija roda prokletog grijehom sišla u veliki zatvor smrti—biblijski pakao—vrata pakla neće ih nad-vladati da ih tamo zadrže. Isus ima ključeve tih vrata. On će ih širom otvoriti i pozvati zatvorenike na slobodu. (Izaja 49: 7-9) Članovi njegova tijela, crkva, prvi su koji će se vratiti iz smrti kroz ta vrata. Njihovo se spominje kao “prvo uskrsnuće” i objašnjeno je da će “kraljevati s Kristom tisuću godina.”—Otkrivenje 20: 4, 6

Crkva, uskrsnuta od smrti i uzvišena u slavu i moć s Isusom, bit će povezana s njim u tisućljetnom djelu buđenja ostatka mrtvih, držeći vrata pakla otvorenima sve dok svi zarobljenici smrti ne budu pušteni na slobodu . O tome smo uvjereni u Otkrivenju 20: 13, gdje čitamo: “More predade svoje mrtvace, a Smrt i Podzemlje svoje.”

Nesumnjivo, pakao će predati svoje mrtve! Stvoritelj, koji je dao život, obećao je obnoviti život, a Isus je potvrdio ta obećanja dajući sebe u smrti kao otkupninu za Adama i njegovo osuđeno i umiruće potomstvo. Zamjenskom smrću savršenog čovjeka Isusa, cijelo je čovječanstvo postalo Gospodinov otkupitelj, a jedno od ohrabrujućih Božjih obećanja jest da će se “[iz smrti] vraćati otkupljenici JAHVINI. Doći će u Sion [Mesijansko kraljevstvo] kličuć’ od radosti, s veseljem vječnim na čelima; pratit će ih radost i veselje, pobjeći će bol i jauci..”—Izajia 35: 1

TRI VELIKA ĆUDA

Gledajući tako, taj najveći od svih događaja u ljudskoj povijesti, uskrsnuće Isusa Krista iz mrtvih, bio je u stvarnosti prvo od tri velika čuda u Božjem planu da otkupi čovječanstvo od kazne smrti i vrati ljude u život. Drugo od ovih čuda je uskrsnuće Kristovih sljedbenika i njihovo uzdizanje u božansku prirodu da žive i vladaju s

njim tijekom tisuću godina njegova kraljevstva. Treće veliko čudo bit će buđenje iz smrti svih koji su u svojim grobovima, kako bi i oni imali priliku sudjelovati u blagoslovima kupljenim Isusovom smrću na križu na Kalvariji.—Ivan 5: 28, 29; Djela apostolska 24: 15; Otkrivenje 21: 3-5

U tome je, dakle, siguran temelj za vjeru i nadu, iako je današnji svijet više nego ikad prije pogoden patnjom i smrću. U proročanstvu koje se odnosi na naše vrijeme, Danijel je govorio o “vremenu tjeskobe kakve ne bijaše otkako je ljudi”. (Danijel 12: 1) Postoje svi razlozi za vjerovanje da se ovo proročanstvo ispunjava u sadašnjem strahu i nevolji čovječanstva. Izgledi bi bili mračni i turobni da nije jasno kako je s ovim proročanstvom povezano obećanje izbavljenja, ne samo od nevolja, već i od smrti.

“U ono će vrijeme”, nastavlja Danijel, “tvoj će se narod spasiti – svi koji se nađu zapisani u Knjizi. Tada će se probuditi mnogi koji snivaju u prahu zemljinu.” (Danijel 12: 1, 2) Izraz “tvoj narod” odnosi se na Danijelov narod, koji je zapravo Božji narod, vjerni kršćani sadašnjeg doba—duhovni Izraelci. Oni su prvi koji će biti izbavljeni, a to se događa u prvom uskrsnuću. Zatim će uslijediti buđenje onih koji “snivaju u prahu zemaljskom”. Kada se probude iz smrti, oni će imati priliku priхватiti odredbe božanske milosti kroz Krista. Ako to učine i budu se pokoravali zakonima kraljevstva koji tada bude na snazi, dobit će vječni život na zemlji.—Matej 6: 10

To je veličanstvena perspektiva, kako za Isusove sljedbenike, tako i za čovječanstvo općenito. Činjenica da svijet trenutno prolazi kroz veliko vrijeme nevolje i боли znači da su ti obećani blagoslovi života vrlo blizu. Shvaćanjem toga, naše obilježavanje Isusova uskrsnuća ove bi godine trebalo biti više nego ikad smisleno i

nadahnjujuće. Iako smo možda trenutno okruženi tugom i smrću, božanska obećanja radosti i života su nam blizu. Jamstvo za to je da je prije gotovo dvije tisuće godina Bog uskrisio Isusa iz mrtvih! ■